

Kazimierz Kloskowski

Sprawozdanie z pobytu w Czecho-Słowackiej Akademii Nauk w maju 1992 r.

Studia Philosophiae Christianae 29/1, 215-216

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

pytania z kwestionariusza Papieskiej Rady do Spraw Dialogu z Niewierzącymi. Wykłady te głoszone są w dniach: 21 października, 18 listopada i 16 grudnia 1992 r. oraz 13 stycznia, 24 lutego, 24 marca, 21 kwietnia i 19 maja 1993 r. (każdorazowo o godz. 14).

Do wygłoszenia wykładów zostali zaproszeni przedstawiciele różnych środowisk katolickich zajmujący się problematyką światopoglądową. Na wykłady wstęp wolny mają pracownicy naukowci i studenci wszelkiego rodzaju wyższych uczelni, duszpasterze, publicyści i dziennikarze.

bp Bohdan Bejze
przewodniczący
Komisji Episkopatu Polski
do Spraw Dialogu z Niewierzącymi

KAZIMIERZ KŁOSKOWSKI

SPRAWOZDANIE Z POBYTU W CZECHO-SŁOWACKIEJ AKADEMII NAUK W MAJU 1992 R.

Na zaproszenie Laboratorium Biologii Ewolucyjnej Czecho-Słowackiej Akademii Nauk przebywałem w Pradze, w dniach od 18.05. do 31.05. 1992 r. Podczas dwutygodniowej naukowej wizyty miałem możliwość poznać, rozmawiać i dyskutować z dr J. Mlikowskim, dr Z. Masinowskim, dr W. Wanczată, dr K. Zemkiem, dr J. Boreckim i dr Luboszem Belką. Problematyka naszych dyskusji koncentrowała się wokół antropologii filozoficznej, w szczególności pochodzenia i nieśmiertelności duszy ludzkiej oraz jej duchowego charakteru. Punkt wyjścia stanowiły wyniki badań nad zachowaniem zwierząt, wykazujące z jednej strony powiązania psychizmu zwierząt z psychizmem ludzkim, z drugiej zaś niemożność osiągnięcia przez zwierzęta „pola”, które antropologowie nazywają światem ludzkiego ducha. Nadto wspólne zainteresowania naukowe dr L. Belki i moje stały się inspiracją do napisania artykułu pt. *Studium metodologiczne wokół tez „naukowych” kreacjonistów*, a także do przygotowania konspektu książki na podobny temat. Wynikiem dyskusji nad tezami kreacjonistów „naukowych” (literalne traktowanie treści Pisma św., biblijny potop obejmował cały świat, ludzkość pochodzi od jednej pary Adama i Ewy, świat powstał w okresie między 10000 a 6000 lat przed Chr.) były następujące uzgodnienia:

— Pismo św. z jednej strony i teoria ewolucji z drugiej strony operują różnymi językami i ujmują te same kwestie z innego punktu widzenia. Zatem między tymi twierdzeniami (na pozór konkurencyjnymi) nie ma sprzeczności. Opisywane stany rzeczy mogą współistnieć i nie wykluczają się wzajemnie;

— Kreacjoniści „naukowi” przyjmują takie samo założenie, co F. Engels i K. Marks, zgodnie z którym twierdzą, że opis biblijny pozostaje w sprzeczności z poglądem ewolucyjnym; jedni odrzucają Pismo św., a drudzy ewolucjonizm;

— Niektóre zwroty, a nawet wyrazy języka biblijnego mają sens właściwy wyłącznie w Biblii, np. pojawienie się zwierząt, człowieka (= stworzenie); w biologii nie muszą znaczyć tego samego, co w Biblii, chociaż używa się podobnych wyrażań i zwrotów.

Miałem też okazję poznać wykładowców, nauczycieli akademickich (prof. Z. Kratochvila, dr S. Komarka i mgr J. Michalka) i studentów Katedry Filozofii Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu w Pradze. Po aksamitnej rewolucji w Uniwersytecie dokonuje się reorganizacja studiów oraz programów badawczych.

Moja wizyta w Pradze zaowocowała nawiązaniem stosunków naukowych Laboratorium Biologii Ewolucyjnej Czecho-Słowackiej Akademii Nauk w Pradze (ELB CSAN) z Wydziałem Filozofii Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Umowę zawarto na czas nieokreślony. Mam nadzieję, że współpraca ta przyczyni się do rozwoju środkowo-europejskiej myśli w sferze biologii teoretycznej, metabiologii oraz biofilozofii.

JAROSŁAW WITKOWSKI

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA NAUKOWEGO STUDENTÓW FILOZOFII PRZYRODY W ROKU AKADEMICKIM 1991/1992

Spotkania Koła Studentów Filozofii Przyrody odbywały się w każdą trzecią środę miesiąca. Brali w nich udział studenci II, III, IV i V roku. Opiekunem Koła był ks. dr hab. K. Kloskowski. Zebranie organizacyjne zaowocowało wyborem przewodniczącego — został nim J. Witkowski.

Na pierwszym roboczym spotkaniu gościliśmy pracownika Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego — dr Mariana Wnuka. W swoim referacie poruszył dwa problemy. Pierwszy dotyczył wpływu fal elektromagnetycznych na układ żywy potraktowany jako swoisty układ elektroniczny. Biorąc pod uwagę różne źródła pola elektromagnetycznego w środowisku człowieka, referent wskazywał na te fale, które, ze względu na swe parametry i cechy (np. głębokość wnikania do organizmu), są szczególnie niebezpieczne dla zdrowia.

Druga część referatu mówiła o mikrotubulach — interesujących organicznych polimerach, biorących udział w wielu procesach życiowych — od podziału komórkowego, poprzez czynności nerwowe, aż po funkcje psychiczne: pamięć, intelekt.

Grudniowe spotkanie Koła połączone zostało z Akademickim opłatkiem.

Z ciekawszych spotkań należy jeszcze odnotować dwa, jakie odbyły się 18 marca i 15 kwietnia z p. dr Lesławem Michnowskim. Na pierwszym z nich referent przedstawił własne, holistyczne ujęcie świata oraz rolę i miejsce, jakie przypisał w nim człowiekowi. Mówiąc o nadciągającej katastrofie, wskazywał na symptomy tego zjawiska, a także na działania ludzkie, które do tego doprowadziły.

Na kolejnym spotkaniu kontynuowaliśmy ten sam temat. Prelegent określił możliwe drogi rozwoju sytuacji panującej w systemie światowym oraz sposób uniknięcia globalnego kryzysu. Szczególnie mocno autor podkreślił konieczność podjęcia przez człowieka roli i miejsca homeostazy intelektualnej w ramach ekosystemu globalnego.

Na pozostałych zebraniach dyskutowano o zagadnieniach z zakresu filozofii przyrody, interesujących członków Koła. Najczęściej poruszano tematy związane ze współczesnymi modelami kosmologicznymi oraz informacją biologiczną i genezą życia.